

TILLÄGG

221. Klinte kyrka

Pl. 71

Litteratur: Helmer Gustavson, Besiktningsrapport 20.6.1977 (ATA).

Avbildningar: R. Hejdström foton 1977 (ATA).

I samband med kyrkorestaurering framkom vintern 1977 vid avlägsnandet av yngre väggputs i tornets bottenvåning, ringkammaren, några mycket fragmentariska runföljder, ett par ristade, G 221, och ett par tecknade med rödkrita, G 222. Jag granskade dem den 14 juni 1977.

a. På södra väggen 1 m V om sydportalen, 1 m ovanför det nuvarande golvet en ristad runföljd, 5 cm hög.

Inskrift:

... **kirki** ...
5

Till läsningen: Före 1 **k** möjligen spår av en från vänster till höger snett uppåt riktad bistav, av läget att döma möjligen **f**. Efter 5 **i** inga säkra spår av ristning; väggytan här nött.

Runföljden är början av ordet *kirkia*, eller ingår den i en sammansättning med detta.

På samma vägg och höjd över golvet, 40 cm V om portalen, runklotter, 2,5 cm höga tecken, som inte går att reda.

b. På norra väggen, 30 cm Ö om den igensatta nordportalen, 1,70 m ovanför golvet, några ristade runor, 10 cm höga.

Inskrift:

fupo

Till läsningen: 1 **f** är stupruna. Ett ristat tecken efter 4 **o**, som delvis inkräktar på huvudstaven i **o**, är icke någon runa.

Inskriften är de första fyra runorna i futharken med den första runan förvanskad, en företeelse som är välkänd från urartad runskrift på t. ex. runstavar från nyare tidens början. Den ger alltså en antydning om förhållandevis sent datum.

På västra väggen förekommer runklotter 70 cm S om ingången till torntrappan, i vilket möjligen runorna **fu** kan urskiljas.

222. Klinte kyrka

Pl. 76

Litteratur: Helmer Gustavson, Besiktningsrapport 20.6.1977 (ATA).

Avbildningar: R. Hejdström foton 1977 (ATA).

På två ställen i tornets bottenvåning finns runföljder målade med rödkrita, avtäckta vintern 1977 och av mig undersökta den 14 juni samma år.

a. I nordvästra hörnet, på den rundade väggen som begränsar torntrappan, står 2 m över golvet, ovanför en elegant tecknad kogg för fulla segel, fyra runor, 6 cm höga.

Inskrift:

fup -

Till läsningen: **1 f** är liksom i **1 f** i G 221: b upp- och nedvänd. Av r. 4 återstår bara huvudstaven.

Inskriften utgör runradens början.

b. På nordväggen 1,5 m V om den igensatta nordportalen, 1,5 m ovanför golvet, en nästan helt utplånad runinskrift fördelad på två rader om ca 35 cm. Endast i början och slutet av rad 1 kan några runor, 6 cm höga, någorlunda säkert urskiljas, i rad 2 en enstaka runa. Resten kan icke redas. Att döma av tätheten i ingressen har varje rad innehållit ett 20-tal runor.

Inskrift:

tus - n ... ar ... r ...
5

Till läsningen: Efter **1 tu** följer en **s**-runa av gotländsk typ. R. 3 är en huvudstav med mittpartiet utplånat; runan kan alltså ha varit stungen eller haft bistav här t. v. om huvudstaven (**i**, **e** eller **a**). R. 5 är sannolikt binderuna **ar**.

Runföljdens början är måhända rester av räkneordet *pusind* med avancerad ortografi.

Skepps bilden, förmodligen från slutet av 1500-talet eller början av 1600-talet, anvisar datum för de samtidigt målade runföljderna, som i och för sig visar unga drag. Även om inskrifterna är språkligt obetydliga, äger de dock värde som vittnesbörd om runornas bruk på Gotland ännu ett gott stycke in i nyare tiden.